

14.12.2023

Vero-osasto
Minna Upola

Verontilityslain 5 §:ssä tarkoitettujen verovuodelta 2023 ennen verotuksen päättymistä maksettujen verojen tilityksissä sovellettavat jako-osuudet ja työnantajasuoritusten vähimmäismäärä

Ennakonpidätysten, kannossa maksettavan ennakon sekä ennen verotuksen päättymistä suoritetun jäännösveron sekä työnantajasuoritusten vähimmäismäärän tilityksistä veronsaajille säädetään verontilityslaissa (532/1998). Verontilityslain 5 §:n mukaan valtiovarainministeriön asetuksella säädetään kutakin verovuotta varten ennakonpidätysten, kannossa maksettavan ennakon sekä ennen verotuksen päättymistä suoritetun jäännösveron jakamiseksi valtion-, kunnallis- ja kirkollisveroksi sekä vakuutetun sairausvakuutusmaksuksi sellaiset suhteelliset osuudet (*veronsaajaryhmien jako-osuudet*), joiden mukaisiksi veronsaajaryhmien vastaavien osuuksien arvioidaan muodostuvan verovuodelta toimitettavassa verotuksessa. Lisäksi valtiovarainministeriön asetuksella säädetään kuukausikohtaisesti oma-aloitteisten ennakonpidätysten ja työnantajan sairausvakuutusmaksun vähimmäismäärä (*työnantajasuoritusten vähimmäismäärä*) siten, että niiden yhteismäärä mahdollisimman hyvin vastaa todellista oma-aloitteisten ennakonpidätysten ja työnantajan sairausvakuutusmaksun verovuosikohtaista kokonaiskertymää. Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään myös niiden osuuksien laskentaperusteet, joiden mukaan kunnallisveroksi ja kirkollisveroksi vahvistetun osuuden arvioidaan jakautuvan kuntien ja seurakuntien kesken (*kuntien ja seurakuntien jako-osuudet*).

Verontilitysasetuksen (804/1998) 1 §:n 1 momentin mukaan verontilityslain 5 §:n mukaisia veronsaajaryhmien jako-osuuksia ja työnantajasuoritusten vähimmäismäärää vahvistettaessa ja tarkistettaessa käytetään perusteena viimeksi päättynyttä verotusta. Lisäksi otetaan huomioon ansio- ja pääomatulojen sekä vastaavien vähennysten kehitys, veroperusteissa tapahtuneet ja muut asiaan vaikuttavat muutokset.

Edellä mainitun asetuksen 1 §:n 2 momentin mukaan yksittäisten kuntien ja seurakuntien jako-osuuksien perusteena käytetään viimeksi päättynyttä verotusta. Lisäksi laskentaperusteena käytetään kunnan asukasluvun ja evankelis-luterilaisen seurakunnan jäsenmäärän muutosta sekä kunnan ja seurakunnan tuloveroprosenttia.

Verontilityslain 5 §:n 2 momentin mukaan jako-osuuksia ja työnantajasuoritusten vähimmäismääriä tarkistetaan, jos käytettäviksi saatujen verotustietojen tai muiden perusteiden muutosten arvioidaan johtavan jako-osuuksien muuttumiseen siten, että muutoksella on olennaisia vaikutuksia veronsaajille tilitettäviin tai tilitettyihin määriin. Jako-osuuksien muuttuessa oikaistaan verovuodelta siihen mennessä tilitetyt verot vastaamaan uusia jako-osuuksia.

Valtioneuvoston asetuksen Verohallinnon yksiköistä (713/2020) 4 §:n mukaan verontilityslaissa tarkoitettuja tilityksiä varten on Tuotehallintayksikkö.

Jako-osuudet

Veronsaajaryhmien jako-osuudet

Valtiovarainministeriö vahvisti 9.2.2023 veronsaajaryhmien jako-osuudet ja yksittäisten kuntien ja seurakuntien jako-osuuksien laskennassa käytettävät laskentaperusteet, joita sovelletaan verovuodelta 2023 ennen verotuksen päättymistä maksettujen verojen tilityksissä.

Vuoden 2022 verotus valmistui 31.10.2023. Uusien kokonaistaloudellisten ennustetietojen nojalla veronsaajaryhmien vuodelle 2023 arvioidut jako-osuudet olisivat seuraavat:

	Uudet osuudet %	Voimassa olevat osuudet %	Muutos %-yks.
Valtionveron osuus	65,95	66,11	-0,16
Kunnallisveron osuus	24,59	24,46	0,13
Kirkollisveron osuus	2,87	2,89	-0,02
Vakuutetun sairausvakuutusmaksun osuus			
- sairaanhoitomaksun osuus	2,77	2,77	0,00
- päivärahamaksun osuus	3,82	3,77	0,05
Yhteensä	100,00	100,00	0,00

Prosenttiluvut ilmaisevat kunkin veronsaajaryhmän suhteellisen osuuden kertyvistä ennakonpidätyksistä, kannossa maksettavista ennakoista sekä ennen verotuksen päättymistä suoritetuista jäännösveroista. Osuudet on arvioitu vuoden 2022 verotustietoihin perustuvan henkilöverotuksen suunnittelumallin (HVS-malli) avulla ottamalla huomioon ansio- ja pääomatulojen sekä vastaavien vähennysten kehitys, vuoden 2023 veroperusteet sekä muut asiaan vaikuttavat muutokset vuodesta 2022 vuoteen 2023 Evankelis-luterilaisen kirkon jäsenmäärän muutos on huomioitu laskelmissa erikseen.

Kun verontilityslain 5 §:n mukaisten verovuoden 2023 maksuunpanon määrän arvioidaan olevan noin 37 miljardia euroa, nyt ehdotettu muutos pienentäisi verovuositasolla valtiolle tilitettävää osuutta noin 59 miljoonalla eurolla. Muutos kasvattaisi kuntien osuutta noin 48 miljoonalla eurolla ja Kansaneläkelaitoksen

osuutta noin 19 miljoonalla eurolla. Muutos pienentäisi seurakuntien osuutta noin 7 miljoonalla eurolla.

Uusia jako-osuuksia sovellettaisiin joulukuussa 2023 tehtävistä tilityksistä lähtien, jolloin samalla oikaistaisiin aiemmin sovelletuista jako-osuuksista aiheutuneet tilityserot.

Yksittäisten kuntien ja seurakuntien jako-osuudet

Kuntien jako-osuudet määritellään siten, että verovuodelta 2022 toimitetun verotuksen mukaista maksuunpantua kunnallisveroa tarkistetaan korjauskertoimella, joka on kunkin kunnan 1.1.2023 ja 1.1.2022 asukaslukujen suhde sekä mahdollisella tuloveroprosentin muutoksella vuodesta 2022 vuoteen 2023.

Kunkin kunnan osuus lasketaan näin arvioidun kunnallisveron osuutena kaikkien kuntien vastaavien verojen summasta.

Seurakuntien jako-osuudet määritellään siten, että edellä mainitulla tavalla arvioidusta kirkollisveron osuudesta erotetaan viimeksi toimitetun verotuksen maksuunpanon suhteessa evankelis-luterilaisten seurakuntien yhteisosuus sekä kunkin ortodoksisen ja saksalaisen seurakunnan osuus. Tämän jälkeen määritellään yksittäisten evankelis-luterilaisten seurakuntien osuudet vastaavalla tavalla kuin kuntien jako-osuudet soveltaen seurakunnan 1.1.2023 ja 1.1.2022 jäsenmäärän suhdetta ja vuoden 2023 kirkollisveroprosenttia.

Työnantajasuoritusten vähimmäismäärä

Ennakonpidätysten ja työnantajan sairausvakuutusmaksun vuoden 2023 joulukuun ja vuoden 2024 tammikuun vähimmäismääriä ehdotetaan tarkistettavaksi. Asetusluonnoksessa esitetyt työnantajasuoritusten ennakonpidätysten vähimmäismäärät on laskettu siten, että verovuoden 2022 ennakonpidätyksiä on korotettu 4,9 prosentilla. Työnantajan sairausvakuutusmaksun kuukausikohtainen vähimmäismäärä on laskettu Kansaneläkelaitoksen vuoden 2022 työnantajan sairausvakuutusmaksun perusteena olevan palkkasumman pohjalta. Palkkasummaa on korotettu 5,1 prosentilla vuoden 2023 ennustetulle tasolle.

Veronsaajien kuuleminen

Verontilityslain 5 §:n mukaan ennen jako-osuuksien ja työnantajasuoritusten vähimmäismäärän vahvistamista ja tarkistamista valtiovarainministeriön on kuultava kuntien keskusjärjestöä, Kirkkohallitusta, Ortodoksisen kirkkokunnan kirkollishallitusta ja Kansaneläkelaitosta. Tässä tarkoituksessa valtiovarainministeriö on 12 päivänä joulukuuta 2023 järjestänyt neuvottelutilaisuuden, jossa olivat paikalla Suomen Kuntaliiton, Kirkkohallituksen, Suomen ortodoksisen kirkollishallituksen ja Kansaneläkelaitoksen edustajat, joilla

ei ollut huomauttamista edellä esitetystä veronsaajaryhmien jako-osuuksien tarkistamisesta eikä yksittäisten kuntien ja seurakuntien välisistä jako-osuuksien laskentaperusteista.

Ehdotus

Edellä esitetyn perusteella **ehdotetaan**, että verontilityslain 5 §:n mukaiset veronsaajaryhmien jako-osuudet sekä kuntien ja seurakuntien jako-osuuksien laskentaperusteet tarkistettaisiin edellä esitetyn mukaisesti. Lisäksi esitetään, että verontilityslain 5 §:n mukaisissa tilityksissä käytettävät työnantajasuoritusten vähimmäismäärät vahvistettaisiin.